

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
 Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
 Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Osztrák gyarmat-politika.

Debrecen, április 3.

Ha mi olyan jó magyarok tudnánk lenni, mint amilyen jó osztrákok az osztrákok, még akkor is, ha cseh, német, lengyel stb. keverékből áll: — akkor bizonyára volna valamely olyan közös politikai törekvésünk, amelyben valamennyien egyetértünk s amelyet minden érzelmi momentumok nélkül közös erővel igyekeznénk szolgálni.

Lám az osztrákoknak nincs is hazájuk s így a hazaszereteten egyezni nem is igen tudnak. De van kitűnő gyarmatjuk: Magyarország. És mihelyt a gyarmat megtartásáról, illetőleg Magyarországnak további leigázásáról van szó, nyomban mintaszerű egyetértés uralkodik az egész vonalon.

Néhány év óta a hadsereg kérdése és a gazdasági különválásról van szó. E két nagy kérdés miatt bonyolódottunk háboruba Ausztriával. Ezóta az osztrák vad gyűlölettel néz ránk, mert jól tudja, hogy Magyar-

ország gazdasági önállósága, Ausztria hizásának, gazdaságának, magas jólétének a végét jelenti. Mihelyt meg van a mód arra, hogy a saját érdekünkben dolgozzunk, mi is tudunk dolgozni. Csakhogy éppen ezt akarja megakadályozni Ausztria minden eszközzel. Ha akár ipari, akár gazdasági, akár kereskedelmi téren olyan intézkedést akar végezni a kormány, amely nálunk a nemzet anyagi fejlődését jelentené: nyomban kész az ellenvetés s az erőszaktól sem rettennek vissza, hogy abban a kormányhatalmat megakadályozzák.

Ezt az erőszakot pedig nem olyan könnyű dolog legyőzni. — Ausztria az erősebb. Hihetetlenül erősebb. Ausztria a végső esetben a kardjára üt, mivel hogy van kardja. Mi pedig ilyen argumentummal nem szolgálhatunk, mivel nincs kardunk. Ez a kard pedig a hadsereg, amely minden ízében osztrák. Nekik tehát nem azért kel az osztrák hadsereg, mivel a császár úgy akarja, hanem azért, hogy Magyarországot gazdaságilag leigázva tarthassák. Ebben

pedig olyan ritka egyetértés uralkodik Ausztriában, hogy ha a Reichsrathban összepiszkolják a magyarokat, ez a piszok egyszerre végig hömpölyög Ausztrián és mindenkit megfertőztet és mindenki piszkolódik.

Ez az ő erejük, Ebben áll az osztrák egység és semmi másban. Az osztrákok a magyarok elleni gyűlöletben kifogyhatatlanok, mióta észrevették, hogy gyarmati helyzetünkben szabadulni óhajtunk. Mióta tudják, hogy Magyarországot hosszasan leigázni többé nem lehet, mert — későre bár — de öntudatra ébredt a nemzet.

Most már kormánynak és parlamentnek kötelessége minden erejével összefogni, hogy széttepje azt a hálót, amellyel Ausztria fogva tartja és ez a nemzet az osztráknak dolgozik, úgy, mintha hódított tartomány volna. Mert azt hiába akarjuk megertetni, hogy éppen Ausztriának, mint államnak és az uralkodó családnak áll érdekében, hogy egy erős és független Magyarország álljon Európa közepén, a maga egy-

Örökéletre vágyó...

A „Debreczen” számára írta: Szabó István.

Örökéletre vágyó bolondok!
 A ti fajotok sohase vész ki.
 S míg üzitek ezt a vágyat, a láz,
 A lelketeket is megemészti...

Nem hervaszt engem ez a vágy, ez a láz;
 Holtporom ugyis szelekbe széded...
 De bár nevemet együtt hullok sirba:
 Anyám szívében örökkön élek!

A gyermek és az Élet.

— Gondolatok a gyermeknapon. —
 Írta: dr. Martonfy Marcell.

Hebbelnek, a híres német lyrikusnak van egy kis költeménye. A címe: A gyermek a kútnál. Aki elolvassa, azt minden bizonyára megragadja az a mélységes tragikum, mely azon, első sorától kezdve végig vonul.

Az egész kis vers egyetlen riasztó szót az álmában szunyadó anyához, kinek

oldala mellől a tavaszi napsugár, a ragyogás, a rét zöldje és a maradvány csicseregése elcsalja a gyermeket. A költő képzeletében előre látja a bekövetkező végzetet s azért költögeti az alvó anyát:

— Ébredj! Nézd, gyermeked hogyan siet a rétre, a kúthoz, melynek partján ott virulnak a tavasz első virágai. Nézd, hogyan csalogatják őt ezek a pompás, csalfa virágok. Már ott is van a celnál s lázasan szedi össze őket. Nézd, most meg elfáradt: leül s benéz a végnélküli mélybe. Ébredj! Látod, hogy játszik azzal a mosolygó, rózsás arccal, amely onnan feléje integet? Nem látod, hogyan hívogatta fel azt a nevető árnyat, mely őt meg lefelé csalogatja? Most áthajlik a kút szélén s te még mindig alszol! Ime, most egyszerre kiejti kezéből az illatos virágokat s azokat egy pillanat alatt elnyeli a tatóngó mélység. Siess szenderegő anya, mert mi fogja most már feltartóztatni a közelgő végzetet, ha gyermeked vissza akarja majd ragadni elrablott virágait a mélysegből feléje integető rémtől?

Az anya, akihez a költő dalol a társadalom, amely eddig szunnyadozva türte, hogy a gyermek megmondolás nélkül adja át magát a látványosan napsugaras, ragyogó Élet

csábításainak. Hisz oly szép az élet, oly annyira telve van fénnel, madárdalal! Hogyan tudna a hívó szótának a tapasztalatlan gyermek ellenállani! Hogyan tudja ő azt, hogy az élet legvirulósabb pásziján is ott leselkedik a romlás, a pusztulás, a bun, az a kút, amely a napfénynél, a ragyogásnál, a madárdalnál is ellenállhatatlanabban vonzza magához a beléje tekintő romlatlan lelket.

Fel kell ébrednünk, végét kell vetnünk. szenderegőnknek, hogy visszatartsuk a gyermeket attól a megszámlálhatatlan veszedelemtől, amely felé azt járaklansága, tapasztalatlansága és az élet leselkedő mélységei oly ellenállhatatlanul vonják.

Igaza van annak a másik poétának is, aki azt mondja, hogy nem a sirnál, ahol már minden cél el van érve, hanem a bölcsőnél, az első lépésnél van helyén az a kívánság, hogy: Legyen neked könnyű a föld!

Fel kell ébrednie a társadalomnak s harmonikus munkával, vállalva kel munkálkodnia azon, hogy védtelen, elhagyott gyermekeinknek legyen könnyű a föld!

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
 köhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mínt hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
 „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

*Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerár-
 ban — Ára tvegenként 4.— korona

séges erejével, mert ezt az összmonarchia hóbortjában szenvedő osztrák politikusok és az önzés érzelmeitől megvakult osztrák népek megérteni úgy sem fogják. Megengedni még kevésbé. Nekünk tehát össze kell fogni, hogy elég erősek legyünk legalább a lépésenkénti mozgásra. Mi a tért csak lassan és fokozatosan tudjuk elfoglalni. Okos és bölcs politikával megtartani. Az osztrákoktól tanuljunk összetartani mindenkor, amikor a saját érdekünkről van szó.

Izgalmas ülés.

Megint házszabályvita.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 2.

Justh Gyula elnököl az ülésen. A jegyzőkönyv hitelesítése után áttérnek a házszabályrevízióra.

Nagy György a házszabályokhoz szól. A tegnapi ülésen kétségbeesetten szomorú incidens történt. Eitner Zsigmond, a napirend utolsó szónoka egy óra 29 perckor kezdett beszélni és egy óra 32 perc 27 másodperckor befejezte beszédét. Ekkor az alelnök ur előterjesztést tett, hogy kíván-e valaki szólani, majd a vitát bezarta. Ehez az elnöknek nem volt joga. Feltételezi, hogy a tévedés jóhiszemű volt, ezért indítványozza, oldják meg békésen a kérdést. Mondják ki, hogy az elnöki intézkedés jóhiszemű tévedés volt, amely semmis. November 18 án bunkóval ütötték agyon a házszabályokat. Most spanyol módon, észrevétlenül, elegánsan végzik ki. — Kéri, legyenek tekintettel a nemzeti kisebbségre.

— Ez nagyzási hóbort — kiáltják közbe.

— Nemzetiségi kisebbség ez.

Nagy György kéri, oldják meg a kérdést úgy, hogy a házszabályok épségben maradjanak.

Elnök: Először is kijelenti, hogy nagy merészség a mosoni elnökséget a Percel-félével összehasonlítani.

A nemzetiségiak is.

Maniu Gyula a házszabályokhoz szól és tiltakozik amaz eljárás ellen, amelyet tegnap az alelnök Vlád Auréllal szemben tanúsított.

Domján Vazul a maga-magán esett tegnapi sérelem ellen tiltakozik.

Elnök konstatálja, hogy feltétlenül csak négy képviselőnek van joga a zárszóhoz. Ezek Lukács László, Mezőfi Vilmos, Maniu Gyula és Lengyel Zoltán. Hogy a többi tíz képviselő által aláírt indítványok benyújtóinak van-e joguk szólani, azt vita nélkül, egyszerű szavazással döntjük el.

Farkasházy Zsigmond: A házszabályokhoz kérek szót. (Nagy zaj.)

Molnár Jenő is a házszabályokhoz akar szólni.

Elnök: Nem engedem meg, hogy a házszabályokat kijátszák. Vita nélkül kell dontaine, nem lehet szólani. (Zajos helyesítés.)

A jegyzők felolvassák az egyes indítványokat. A többség egyik benyújtójának sem adja meg a zárszó jogát. Az ellenzékkel szavaznak a nemzetiségek is, ami zajos jeleneteket idéz elő.

— Együtt a szövetségesek — kiáltozza a koalíció.

— Igen, igen, együtt vagyunk!

— Itt nem lehet másként harcolni.

— Csókolózatok össze!

Farkasházy Zsigmond: Minek itt házszabálymódosítás?

Elnök: csendre inti Farkasházyt. Ha így folytatja, megkérdezi a Házat, nem kívánja-e a mentelmi bizottsághoz utasítani? (A koalíció zajosan helyesel.)

Farkasházy: Majd következik a technikai obstrukció.

Nagy Emil; Mindnyájatokat ki fogunk zárni.

Elnök: Következik a fent jelzett sorrendben a négy záróbeszéd.

Lukács László röviden megindokolja határozati javaslatát. A Nagy Emil-féle indítványnál csak egy rosszabbat tud és ez a Médey-féle. Kéri, fogadják el határozati javaslatát.

Mezőfi Vilmos nincs jelen, tehát következik:

Maniu Gyula záróbeszéde. A maga és társai nevében kéri, fogadják el határozati javaslatát.

Lengyel Zoltán, a következő zárszónok nincs jelen.

Hoffmann Ottó a házszabályokhoz szól és azt vitatja, hogy minden beadványt a címe szerint kell megvitatni.

Elnök: Ez a felfogás teljesen helytelen. Minden indítványnak a tartalmát is meg kell vizsgálni.

Farkasházy Zsigmond röviden azt kéri, mondja meg, mi a módosítvány és mi az ellenindítvány.

Nagy zaj tör ki.

— Felöltöttek oktatása! — kiáltozzák óriási lármában.

Elnök: Felöltöttek oktatására nem vállalkozom, (zajos helyeslés.) Következik a kérdés feltevése. Ez irányban megteszi a prozódiumot, amelyhez majd mindenki hozzászólhat. Először Nagy Emil indítványára történik szavazás, azután a hozzá legközelebb eső Eitner-féle módosításra. Ha azt elfogadják, e' esik minden ellenindítvány. — (Zajos helyeslés.)

A balpárt gunyos kacagással fogadja ezt a kijelentést, amiért Farkasházy rendretasítás kap.

Elnök: Az indítványok nagy tömegét mondatonként vesszük elő.

Maniu Gyula a kérdés feltevéséhez szól és maga részéről, módosítást ajánl. Erre nézve részletes prozódiumot tesz.

Mentik a Hazát.

Hoffmann Ottó tiltakozik a tendenciával való megvádolás ellen. Kéri, hogy Molnár Dezső halasztó indítványa felett is külön szavazzanak.

Elnök kijelenti, hogy a szóban levő indítvány csak módosító jellegű.

Farkasházy Zsigmond felolvassa azokat a módosításokat, amelyekre Eitner indítványa után is szavazni kell. Kéri az elnököt, hogy megfellelően módosítsa a kérdést.

Elnök: Reflektál az előbbi felszólalásra.

Mezőfi Vilmos közbeszól.

Óriási zaj tör ki.

— Menjen helyére — ordítják felé.

Gróf Batthyány Tivadar és Nagy Emil felugrálnak, úgy kiabálják:

— Helyre, helyre!

Elnök: Farkasházy prozódiuma óriási zavarokat okozna. Jogvédelem nem esik senkin. Ha Eitner indítványát megszavazzák, ebből világos, hogy a többség a többi indítványokat nem fogadja el.

Vlád Aurél Maniu indítványához csatlakozik.

— Akkor üljön le — kiáltozzák felé.

Pop Cs. István szintén a kérdés feltevéséhez szól és Maniu indítványának elfogadását kéri.

— Hát akkor mi kell? — kérdik?

Pop Cs. István bőven érvel a Mérey és Eitner-féle indítványok ellen.

Hodzsza Milán a saját indítványainak külön szavazás alá való bocsátását kéri és fejtegeti, hogy az különbözik a többi módosításoktól.

Az elnök figyelmezteti a szónokot, hogy az általános vitát felmelegíteni nem engedi.

Hodzsza Milán egyébként csatlakozik Maniunak a kérdés feltevése körül kifejtett kívánságához.

Szkicsák Ferenc azt bizonyítja, hogy a Nagy Emil-féle indítványtól az Eitner-féle módosítás távolabb áll, mint a Mérey-féle. Azt kívánja, hogy az ő két indítványa is szavazás alá kerüljön.

Kossuth bécsi utjáról.

A király körül minden magyar.

Ezt tapasztalta Kossuth.

— Fővárosi munkatársunktól. —

— április 3.

Kossuth Ferenc tegnap bement a képviselőházba, a hol a függetlenségi képviselők természetesen elárasztották a tegnapi audienca lefolyását illető kérdésekkel. A kereskedelmi miniszter mosolyogva tért ki a fagatások elől:

— Minden a legjobban ment, — mondta. Nincs semmi különös mondanivalóm.

A miniszter környezetéből kerülő hírek azonban sokkal bőbeszédűebbek. Ezek szerint a katonai kiegyezés napirendre kerülése befejezett dolog. Vasárnap közös miniszteri tanácskozás lesz, mely a tiszti fizetések emelése és a katonai kérdések kerülnek szóba. Wekerle még előbb Bécsbe megy s a jövő héten megkezdődnek a hadvezetőséggel induló tárgyalások.

Egyébként a bécsi utról nagyon érdekes hírek szivárogtak ki.

Ezek szerint mikor a miniszter Schönbrunnba hajtattott, a kapubejárónál magyar köszönéssel fogadta a portás.

Ez a szokatlan meglepetés látszólag jól esett a miniszternek, aki fölfelé, a királyi lakosztályhoz menet azt is konstata, titkárával Tormay dr.-ral együtt, hogy szolgálatételre a mai napon csupa magyar zsoldárt osztottak be.

A király előszobájában ugyancsak magyar katona fogadta a minisztert, Spányik őrnagy szolgálattevő kamarás, aki kedves embere a királynak s a felséggel is magyarul szokott beszélgetni.

Erdekes egyébiránt, hogy Kossuth Ferenc franciául kérte föl a kamarást, jelentse be az uralkodónál. Fokozott volt tehát a meglepetés, mikor kis vártatva Spányik őrnagy kijött a királytól és szentiszta magyarsággal jelentette:

— A felség várja excellenciádat!

Kossuth Ferenc bement a királyhoz s itt ismétlődött az az igazán őrv ndetes esemény, hogy magyar beszéd fogadta.

Az ötvenegy óráig tartó kihallgatás nagyobbik felében, amíg a magyar király magyar ügyekről tárgyalt Magyarországon kereskedelmi miniszterével, magyar nyelven folyt a tanácskozás.

Később amikor a politikát egyébtárgy eszmecsere váltotta föl, amikor tehát már nem a király és minisztere, hanem két egyéniség beszélgetett egymással, akkor belevegült a társalgásba a francia nyelv is, váltogatva a magyarral.

A tanyai iskolák felépítése.

Nyolc uj elemi iskola.

Kik fogják építeni?

— április 3.

(Saját tudósítónktól.) Az állam, mint tudvalevő, tíz debreceni tanyai állami elemi iskola felállítását határozta el. Az iskolák felépítéséről, az állam és a város közt kötött megegyezés értelmében a város köteles gondoskodni, valamennyi egyéb anyagi áldozat az államot terheli. A tíz tanyai iskolát a múlt év végére kellett volna felépítenie a városnak, de az építőmunkások sztrájkjai miatt csak két iskolának, a nagycseri és paci iskolának felépítése volt kivihető.

A többi nyolcnak, nevezetesen az ebesi, szebesi, ondódi, bánki, fancsikai, hegyesi, elepi és kösüly-

szegi iskoláknak felépítése ez évre halasztódott el.

A tanács e nyolc iskola felépítésére pályázatot hirdetett, amely tegnap járt le. Mindössze két pályázó jelentkezett, Tóth István és Sipos Bálint vállalkozók. Tóth hat iskola felépítésére adott be ajánlatot. A hat iskolát téglából 169 ezer koronáért vállalja felépíteni. Sipos pedig két iskola felépítésére ajánlkozott, az elepire és kösülyszegire, még pedig vályogból kerek számban 44 ezer koronáért. Azonban mindketten kijelentették, hogy nem kötik magukat ahhoz, hogy csak hat, illetőleg két iskolát építenek, elvállalják több, vagy kevesebb számú iskolák felépítését is.

A tanács tegnapi ülésén foglalkozott a beadott ajánlatokkal, melyekre nézve úgy határozott, hogy öt iskola, nevezetesen az ebesi, szebesi, ondódi, bánki és fancsikai felépítésével Tóth Istvánt bízták meg, az elepi, hegyesi és kösülyszegi iskolák építését pedig Sipos Bálint vállalkozónak adják ki.

Városháza és vármegye.

Városi tisztviselők összeférhetlensége. A napokban ismertették a belügyminiszter azon rendeletét, melyben a városi tisztviselői állások összeférhetlenségi eseteit tárgyalta. A tanács tegnapi ülésén foglalkozott a rendelettel s elhatározta, hogy felszólítja a tisztviselői kart az ilyen inkompatibilitási esetek bejelentésére. A bejelentések felett, minden egyes konkrét esetben külön-külön a közgyűlés fog dönteni, annak a kimondásával, hogy a szóban forgó mellékfoglalkozás összeférhetlen-e a tisztviselői állásával, vagy sem.

Köszeg kérelme. Köszeg városa átiratot intézett Debrecenhez, melyben az iránt érdeklődik, hogy mily burkulatu utcákon bonyolódik le nálunk a teherforgalom, továbbá mennyibe került a városnak a burkolat és annak fentartása. A tanács a kérelmet válaszadás végett kiadta a mérnöki hivatalnak.

A nagyerdei fürdő sorsa. A nagyerdei fürdő sorsával tegnap foglalkozott a tanács. A fürdő ügyében egyelőre csak annyit határozott a megisztrátus, hogy a fürdővállalat vezetésével ideiglenesen megbizta Vecsey Imre főjegyzőt.

Balkány a Kossuth-szoborra. Balkány község tudvalevőleg 10 koronát szavazott meg a debreceni Kossuth szoborra, mely összeget tegnap megküldte a község a városnak. Az adományt a Kossuth-szobor alaphoz csatolják.

Fegyelmi választmányi ülés. A vármegyei közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya ma délután ülést tart, melyen a dorogi adópénztár-rablás ügyével fog foglalkozni.

Hordó-jelző állomás Debrecenben. A kereskedelemügyi miniszter megküldte a városnak a hordó-jelzéstől szóló új törvényt. Egyben megkérdezte a várost, hogy hány hordó-jelző állomásra van szükség Debrecenben. A város vissza fog írni, hogy elég lesz egy hordó-jelző állomás.

Csatornaépítés a Vörösmarthy-utcán. Több Vörösmarthy-utcai lakos azért folyamodott a városhoz, hogy a Vörösmarthy-utcán a Barna-utcától kezdve, a még ki

nem épített részen építse ki a város a osztorát. A folyamodók ajánlkoztak, hogy a költségek felét fedezik. A tanács az ügyet véleményadás végett kiadta a főmérnöknek.

Kaszálóvétel a Guton. A tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy Kovács Lajosné 29 holdnyi guti kaszálóját megvásárolja a város számára. Az adásvételi szerződés megkötésével megbizta Magos György dr. főügyészt.

A tornaegyesület vasárnapi versenye.

Clubközi mérkőzés.

— április 3.

A clubközi mérkőzés igen nagy szabásúnak ígérkezik, ugyannyira, hogy ha az előjelekből jósolni lehet, akármelyik országos verseny keretével vetélkedik, nemcsak az induló athléták és tornászok számánál fogva, de különösen minden szépírt-jóírt lelkesedő közönségünk körében megnyilatkozó nagy érdeklődés következtében is. — Folyó hó 1-én volt a nevezési zárlat, amely várakozáson felül sikerült, amennyiben minden számban sokan neveztek s így a közönségnek érdekesítő küzdelmekben lesz alkalma gyönyörködni. Hogy az egész versenyanyag idejében lebonyolítható legyen, a rendezőség már most jelzi, hogy a versenyt pontosan 4 órakor megkezdji, a közönség saját érdekében cselekszik tehát, ha helyét kell időben elfoglalja.

A vendégek fogadására a választmány felkérése folytán Csóka Sámuel városi tanácsnok, egyesületi alelnök fog az állomásnál megjelenni, a titkár és a választmány kiküldötteivel együtt. Váradról — amint értesülünk — a versenyzőkkel átjönnek Szathmár-Király Andor és neje, Köszeg városi főmérnök, Lukács Ödön városi tanácsnok, dr. Istvánffy István városi főjegyző stb, míg a nyiregyházi versenyzőket Szabó László dr. ügyvéd, egyesületi alelnök, dr. Nagymáté András ügyvéd, Rónay Jenő, a Nyirseg ismert sportembere stb. kísérik.

Este — mint említettük — a rendező egyesület lakomát ad a vendégek tiszteletére. A vacsora-ívet eddig a tagok között igen sokan írták alá, úgy, hogy a közvacsorán körülbelül 60 személy vesz részt.

Debrecen az orvosstrájk küszöbén.

Az orvosok és a munkásbiztosító.

— április 3.

(Saját tudósítónktól.) Ismeretes az a küzdelem, melyet nemcsak Debrecenben, hanem országszerte az orvosok indítottak, hogy jogos érdekeiket, az új törvény által létesített munkásbetegségélyző pénztáraknál érvényesítsék. A küzdelemmel szemben egyes helyeken a betegségélyző pénztárak heves ellentállást fejtettek ki, aminek a következménye az orvosok részéről a sztrájk lett, vagyis az orvosok a munkásbetegségélyző pénztáraknál megtagadták a munkát.

Nálunk Debrecenben szintén nagyon heves volt a harc, de a debreceni munkásbiztosító pénztár belátva az orvosok követeléseinek jogosságát az orvosokkal, illetőleg az orvosszövetséggel oly megállapodásra jutott, melyben az orvosok kívánságai teljes kielégítést nyertek. A pénztár elfogadta az orvosok álláspontját és a közös megegyezés szerint évenként és tagonként hat koronával dotálta volna orvosait.

Ezek után meg lett volna a béke, de ismét akadály merült fel. A betegségélyző pénztárak központja nem hagyta jóvá a debreceni pénztár megállapodásait és leiratában kifejtette, hogy a megállapított orvosi díjtételeket túlmagasaknak találja.

Emiatt tartott ülést tegnap este a debreceni orvosszövetség Kenézy Gyula dr. elnöklete alatt.

Ezen a gyűlésen az orvosok elhatározták, hogy egy heti haladékot adnak a betegségélyző pénztárnak az újabb egyezkedésre, amelynek ha nem lesz meg a kívánt eredménye, úgy az orvosszövetség megtiltja tagjainak, hogy a betegségélyző pénztárnál hivatalos funkciót teljesítsenek. A pénztár betegjeit mindazonáltal gyógykezelik, de csakis belügyminiszteri díjtáblázat szerint, melyet természetesen a pénztárral szemben alkalmaznak.

Ilyenformán Debrecen is az orvosstrájk küszöbén áll. Újabb megegyezés aligha vihető keresztül, mert az orvosok szigorúan ragaszkodnak a hat koronás alaphoz, melyet sehogyan sem akar akceptálni a központ.

Harc a betörővel.

Revolverlövés az éjszakában.

A theologus kalandja.

— április 3.

(Saját tudósítónktól.) A Kandia-utca 14. számú ház lakóit az elmúlt éjjel sűrű egymásutánban következő revolverlövés zaja verte fel. A házban rémregénybe illő jelenetek játszódtak le és innen származtak a revolverlövés.

A ház egyik lakója Kun Károly hittanhalgató. Egy szerény hónapos szobát bérel ottan, melynek ajtaja közvetlen az udvarra nyílik. A theologus az utóbbi éjjeleken mindig arra rezzent fel álmából, hogy valaki az ajtókilincset babrálja és az ajtót kifeszíteni igyekszik. Ilyenkor kiugrott ágyából, de az ismeretlen ekkora már mindig elmenekült és a sötét éjszakában a theologus nem látott soha senkit.

Kun Károly végre is megunt, hogy ezek a titokzatos jelenetek éjjelenként megismétlődnek s elhatározta, hogy végére jár a rejtélynek és megtudja, ki az ismeretlen, aki minden éjjel pontosan teszi tiszteletét ajtaja előtt, akinek mindenesetre lopási szándékai vannak.

Tegnap éjjelre nyitva hagyta szobájának ajtaját a theologus és nem feküdt ágyába, hanem a diványra dőlt le. Mellette hevert hatlövétű revolvere. Nem kellett sokáig virrasztania. Éjfélután az ismeretlen valaki megjelent az ajtó előtt és megnyomta a kilincset. Az ajtó természetesen, miután nem volt bezárva, kinyitott. De ebben a pillanatban felugrott fekvőhelyéről a theologus és magához véve revolverét, az idegen után vetette magát, aki riadtan menekült az udvar hátsó részébe.

Kun Károly felvont revolverrel hajszoalta az idegent. Az udvart egy magas kőfal körítette. Erre menekült a tolvaj. A falhoz egy létra volt támasztva és ezen akart fölkerülni. Az idegen szándékát észre vette Kun Károly és elsütötte revolverét.

— Állj meg, mert lelőlek! — kiáltotta.

A szorult helyzetben lévő tolvaj ekkor szintén revolvert vont elő s Kun Károly felé lőtt. Ez viszonzta a lövést úgy, hogy a revolverdörren sek fölzarvarták nyugalmukból az egész háznépet. A lövés az azonban szerencsére nem talált. Erre a tolvaj el-

szánt lépésre szánta magát. Amint ott állt a létra tövében és látta, hogy már több kettőnél, egyszerre csak megragadta a létrát és azt üldözőjére borította. Így meg is menekült. A theologust ugyanis a létra elütötte és míg kiszabadult alóla, addig a vakmerő tolvaj keresztülvetette magát a kőfalon és elmenekült. A szomszéd udvarokat aztán átkutatták, de még nyomára sem akadtak, nyomtalanul eltűnt.

Az esetet bejelemtették a rendőrségnek, mely szigorú nyomozást indított a vakmerő tettes felderítésére.

**VILÁGHIRŰ
BORSALINO
KALAPOK
FEKETÉNÉL.**

A Garibaldi pályázat.

Szemere Miklós levele Balkányi Kalmánhoz.

— április 3.

Megemlékeztünk a hét elején a Szemere pályázat eredményéről. Megírtuk, hogy az ezer koronás pályadíjat megosztották két munka szerzői közt. Az egyik volt Balkányi Kalmán debreceni író.

Most értesülünk, hogy a második helyen említett és szintén 500 koronával jutalmazott munka szerzője Lóránt Dezső, az ismert nevű író, az Egyetértés volt szerkesztője, aki az ugrai választáson függetlenségi programmal kicsi híján megbuktatta az akkor hatalmának tetőpontján álló Tisza István miniszterelnököt. Lóránt Dezsőben igen érdemes író jutalmazott meg a bíráló bizottság.

Itt említjük meg, hogy Balkányi Kalmánhoz, győzelme alkalmából, megleghangú üdvözlő levelet intézett Szemere Miklós cs. és kir. kamarás, országgyűlési képviselő is. Szépen fejezi ki ebben pályázatának hazafias célzatát.

Szemere levele így hangzik:

Tisztelt Uram!

Engem a Garibaldi pályázat kitűzésére az indított, hogy egy valódi hőst állítsak az ifjuság elé példányképül. Önhöz, hogy pályázatomból visszhangot keltett. Csak lelkes nemzetnek lehetnek lelkes fia és minél több ehhez a munkatárs, annál jobb. Méltóztassék tudatni, hogy személyesen tetszik-e átvenni a pályadíjat, vagy pedig elküldjem. Sikerehez szerencsét kívánok és ha személyesen alkalmam leendő megismerkedhetni, nagyon fogok örvendeni.

Hazafiai kézzorítással

tisztelő hiva:

Szemere Miklós.

A vadászok bosszúja.

Lelőtt erdőkerülő.

Megtámadták sz erdőben.

— április 3.

(Saját tudósítónktól.) Súlyos sérüléssel szállították be tegnap a közpórházba a közeli Téglásról Albert Gyula erdőkerülőt. A szerencsétlen ember hivatásának az áldozata, kötelessége teljesítése miatt érte az a golyó, mely tegnapelőtt a téglási erdő szélén terítette le.

Albert Gyulának hívják a szerencsétlen embert. A Dégenfeld grófok téglási uradalmi erdejében szolgált mint erdőőr. Kötelességét komolyan teljesítette s valósággal réme

volt a vadászoknak, kik a vadast nagy előszeretettel keresték fel.

Tegnapelőtt este Albert Gyula a községből az erdőbe igyekezett, hol az éj folyamán szolgálatot kellett teljesítenie. Amint az uton gyanútlanul haladt, az utszéli bokrok közül egy fegyvercső villant meg és két lövés dördült el. Az egyik lövés Albert Gyulát a térdén találta, úgy hogy menten a földre rogyott. A merénylők természetesen elmenekültek s még csak nem is üldözték őket, mert a véres esetnek tanuja nem volt.

A lelőtt erdőőr közel egy teljes óráig feküdt az utszálon súlyosan megsebesülve, míg végre ráakadtak és bevitték a községbe, hol orvosi ápolásba részesítették. Később behozták a debreceni közpórházba, további ápolás végett. — Állapota súlyos.

A véres esetet bejelentették a csendőrségnek, mely erélyes nyomozást indított a vakmerő merénylők után, akik minden valószínűség szerint vadászok voltak es bosszút álltak Albert Gyulán.

A Csokonai-kör Ábrányi Emilhez.

Üdvözlő irat a költőhöz.

— április 3.

Ábrányi Emil a népszerű hazafias költő és a híres műfordító az idén töltötte be irodalmi munkásságának negyvenedik évét. A kitűnő író ebből az alkalomból kifolyólag szűkkörben bár, de nagyon melegen ünnepelték s az ország minden részéből számosan ünnepelték a költőt.

Az üdvözlők sorából nem maradt ki a debreceni Csokonai-kör sem, mely a következő megleghangú üdvözlő iratot intézte Ábrányi Emilhez:

Mélyen Tisztelt Urunk!

A debreceni Csokonai-kör nevében lelkes örömmel s igaz tisztelettel üdvözljük Öt fenyves írói pályájának negyvenedik évében. Kevés magyar költőnek jutott az a szerencse, hogy már zseme ifjuságában, 18 éves korában magára vonhassa a közönség figyelmét, de még kevesebbnek, hogy irodalmi munkássága negyvenedik évfordulóját alkotó ereje teljességében, népszerűsége tetőpontján érje meg.

E fenyves és hosszú írói pálya annál becsesebb előttünk, mert Ön a magyar költészet és irodalom legnemesebb hagyományainak követésével haladt végig rajta folyton előbbre és előbbre.

Lirai költészetete fentartotta a magyar hazafiságnak és szabadságszeretnek azt az elválaszthatatlan kapcsolatát, amelyet századok szentesítettek a kuruc nótától kezdve Petőfi „Nemzeti daláig” egész irodalmi működése pedig azt a nagy célt szolgálja, hogy a magyar gondolat és érzésvilág a nyugati műveltség legtisztább áramlataitól ujuljon és termékenyüljön meg, hogy a világirodalom remekei a „Don Juan”-ok, a „L' Aiglon”-ok közvetlenül szóljanak a magyar szívhez és elméhez.

A haza és szabadság dicsőítéséhez mindig tartó ifjú lelkesedést, a magyar és világirodalom (kölcsonhatásának tovább fejlesztéséhez sok évre szóló munka kedvét kívánva, ismétlenül üdvözljük Önt és maradunk a költő és műfordító iránti hódolattal és nagyra becsüléssel.

Debrecenben, 1908 március 30.

Géresi Kalmán, Kardos Albert,
a Csokonai-kör elnöke. a Csokonai-kör titkára.

VITA
SÖSKÚT FORRÁS VASMEGYE

Alkalikus Natron-Lithion Gyógyviz Orvosilag ajánlva: hugysavas diathesis, kőszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s húgyhólyag-bántalmaknál stb. Mint üdítő és borvíz páratlan. Bővebb felvilágosítással szolgál a Központi iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.

Főraktár: KOMLÓSSY LAJOS úrnál Debrecen. Kapható: gyógyszárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

Színház.

MŰSOR:

Pénteken A tanítónő daljáték „B” bérletben.

Szombaton A tanítónő daljáték „C” bérletben.

Vasárnap délután Varázskeringő operetta bérletszünet.

Vasárnap este Cigány népszimű kis bérletben.

* **Lukács Juliska fellépése.** Lukács Juliska, szintársulatunk kiváló drámai művésznője vasárnap este lép fel először hosszú betegeskedése után a Czigány népszimű Rózsi szerepében, amelyben tavaly jelentős művészi sikert aratott. A címszerepben Békés Gyula művészi alakítása most is nagy érdeklődésre tarthat számot. Új lesz Gyuri szerepében Horváth Kalmán.

* **Előadás a gyermek-liga javára.** Ma, pénteken délután 3 órai kezdettel harmadrész helyárrakkal színre kerül „Nők az alkotmányban” című eredeti vígjáték, a már ösmert, kiválóan elsőrendű szereposztásban. Az előadás semmiben sem különbözik a rendez esteli előadástól, amennyiben a darab minden kihagyás, vagy rövidítés nélkül lesz előadva.

* **Carmen.** Bizzet remek operájának betanulásával az énekes személyzet már teljesen elkészült, ugyanoyira, hogy holnap már a színpadi próbákra kerül a sor. Carment Zilahyné éneklő, a többi női szerepeket Lónyay, Zsigmondi és Fehér Olga, a férfiak közül résztvesznek az előadásban Horváth, Arkossy, Bay, Bodó, Perényi stb. az első felvonásban egy 20 tagból álló gyermek-kar is közreműködik. Ez a kórus már teljesen be van tanítva. Az előadás eddigi megállapodás szerint a jövő hétre várható.

* **A mai premier.** Bródi Sándor nagy sikerű falusi életképe A tanítónő ma kerül színre először a debreceni színházban, a bemutató iránt nagy érdeklődéssel viseltetik közönségünk. Az újdonság tele van hatásos jelenetekkel. A darab címszerepe Hahnel Aranka kezében van.

* **Tatárjárás.** Bakonyi Károly és Gábor Andor nagyszerű operettje a budapesti Vigszínház legnagyobb műsordarabja lesz a legközelebbi újdonság, melyből a tanulási próbák már megkezdődtek.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uranus mai jótékonyoélu disz-előadásainak új műsora. Este 6 órai kezdettel gyermekelőadás. Műsora: 1. Zongora nyitány. — 2. Gyermek-korzó (láványos). — 3. A kutya hűsége (megható történet). — 4. Megelevenedett játékok (bohózat). — 5. Az első nadrág (bohózat). — 6. A baba regéje (színes nagy látványosság, balettel). — Az esti előadások kezdete 7, 8,

9 és 10 órakor. Műsora: 1. Gyermekek korzó (látványos). — 2. A kutya hűsége (megható történet). — 3. Megelvenedett játékok (bohózat). — 4. Az első nadrág (bohózat). — 5. A falu jóltevője (dráma). — 6. Szép Davis 3 négerével (mulatságos). — 7. A kezes (természet utáni fölvetel). — 8. Les-Kiriki, japán akrobaták (színes). — 9. **Francesko di Rimini** (rendkívül szenzációs dráma. Az esti 8 és 9 óras előadások alatt a Magyar testvérek kitűnő zenekara játszik jótékony célből, a kis Magyar Imre vezetésével. Műsorváltozás fenntartva. Helyárak mint rendszeren. Tisztelet- és bérlet-jegyek ma nem érvényesek. Jegyek a mai előadások bármelyikére előre válthatók délelőtt 11-től fél 1-ig, délután 3-tól a pénztárnál. A mai előadásokon egy mulatságos meglepetés vár a közönség részére, társadalmunk 3 ura tagja által.

Legjobb és legmegbízhatóbb

répa magvakat,

Pázsit fűmagot,

vetemény és virágmagvakat

Komlóssy Lajos

magkereskedésében kapja

Debreczen, Piac- és Hatvan-utca sarkán. Telefon: 213.

Akiket üldöz a nyilvánosság.

A Széchenyi grófi pár Budapesten.

— Fővárosi munkatársunktól. —

Budapest, április 3.

Bármennyire kerülnek is Széchenyi László grófék a nyilvánosságot, a nyilvánosság nyomukban van és szinte üldözi őket. A Hungária-szálló dunaparti ablakai előtt már hajnalban nagy sokaság gyűlt össze és sóvárrova néztek az ablakokra. Volt köztük igen sok kérvényező, bankalapító, birtokparcellázó és egy-két kivándorlásra csábításért elítélt ügynök.

Az új párnak már tegnap felkinálták az egész országot s volt a nézők közt olyan is, aki Kossuth Ferenc bécsi látogatását Széchenyi László gróf és Wanderbilt Gladys Budapestre érkezésével hozta kapcsolatba.

Széchenyi-Wanderbilték ma már nyugodtan élvezhetik a magyar haza minden szépségét. Fejedelmi lakosztályuk ablakából látják a gyönyörű budai hegyoldalt, arrább a királyi várakat. Alattuk a Duna hőmpölyög, gőzökkel a hátán és a korzó sok sétálójával, egy világáros benyomását teheti Wanderbilt Gladysra, a sovány, kis miliárdosnóra.

A fiatal asszony tegnap óta, amikor vacsorájukat is felhozták a lakosztályukba, nem mozdult ki a szállodából. Tíz órakor még mélyen aludt és látogató ez időpontig nem is jelentkezett.

Vanderbilték különben is nagyon tartózkodón viselkednek és kerülnek, hogy felűnést okozzanak.

Ma délután valószínűleg sétakocsizást tesznek a Margit-szigetre. Holnap pedig alighanem a Nemzeti Kaszinó vendégeli őket meg.

Hogy mennyire dühöng a közönség az új pár látványossága után, bizonyítja ez a kis esett:

Az Oktogon-kávéház előtt gyűjtő perselyt őriz szép asszonyokból szervezett gárda. Köztük dr. Erdős Zsigmondné, dr. Reiner Edéné és Brandmann Elza kisasszony. Tíz óra tájra egy fiatal pár érkezett az urnához s papírpénzt dobott bele.

— Amerikai pénz, dollár volt.

És a tömeg megkezdi a fiatal pár üldözését. Követik őket a Népszínházig, ahol kiderül róluk, hogy a Népszínház kötelékébe tartoznak.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok lépcső-folyosóján. Telefon 412

A gyermeknap.

— április 3.

A tegnapi napon rossz idő miatt elmaradt gyermeknap lapunk tegnapi számában közölt teljes programmal szép idő esetén ma és holnap kedvezőtlen idő esetén pedig holnap és holnapután fog megtartatni. Az időjárás miatt a programban esetleg bekövetkező változást lapunk a közönség tudomására hozza. A gyűjtő urnák elhelyezése a megállapított helyeken jelzi az az napi program megtartását.

A ma délutáni színházi előadásra a mélyen leszállított jegyek már legnagyobb részben elfogytak. Az előjegyzett helyek csak délig tartatnak fent. Az Uránus villanszínház mai előadásai iránt is óriási érdeklődés mutatkozik. Ugy a városi színházban, mint a villanszínházban a közönségre mulatságos meglepetés vár.

— **Köztemető Debreczenben.** A köztemető eszméjét az egyes hitfelekezetek is kedvezően fogadták. A város tudvalevően kérdést intézett az egyházakhoz, hogy hajlandók volnának-e a tervbe belemenni. A legelső választ a róm. kath. egyház adta. — Az egyház válaszában kijelenti, hogy ha a többi hitfelekezetek is hasonlóképpen cselekszenek, úgy szívesen elfogadja a tervet. — Ez az igazi tényállás, szemben a helyi lapok tegnapi számaiban megjelent téves híradással.

— **A kamara tanácskozásai.** Ma pénteken délelőtt 11-kor a kamara elnöki tanácsa, délután 3 órakor közös bizottsága s délután 4 órakor a kereskedelmi szakosztálya tart ülést, hogy a legközelebbi közgyűlés idejét előkészítse. A közgyűlés április 9-én csütörtökön délután lesz.

— **Szabolcska Mihály pályanyertes.** Az országosan ismert jeles poéta, Szabolcska Mihály akadémiai jutalomban részesült. — Ugyanis a Magyar Tudományos Akadémia tegnap tartott teljes ülésében dr. Hegedűs István jelentést tett az Ormódy-féle pályázatról, melynek bírálói az előadón kívül még Rákosi Jenő és Kozma Andor voltak. A bíráló bizottság egyöntetűen Szabolcska Mihály „Csendes dalok” című költeményes kötetét találta pályadíjra érdemesnek, mely előterjesztéshez az Akadémia összes ülése hozzájárult.

— **Új telefonállomások a városban.** A tanács több új telefon állomást, vagy 20–30-at, akar létesíteni a városban, amelyek tűzjelző mentő és rendőri telefonállomásokul fognak szolgálni.

— **Allatok beoltása lépfene ellen.** A földművelésügyi miniszter rendeletet intézett a városhoz, amelyben a kötelező lépfene elleni beoltást rendelte el. A tanács a rendelet értelmében megbizta Tóth Mihály mezőrendőrkapitányt és Leidl Emil állatorvost, hogy dolgozzanak ki e tárgyban szabályrendeletet.

— **A Debreceni Zenede** közép és felső osztályu növendékei haladásának bemutatása végett április hó 5-én, vasárnap magyar zeneszerzők műveiből összeállított műsorral hangversenyt rendez. A műsor a következő: 1. Brück Gy. 40. mű. Második hangverseny gyakorlat. Előadja: Rajczy Anna. Tanár: Brück Gyula. 2. Kéler Béla. 134. mű. Puszták fia. Előadja: Fráter Iván. Tanár: Füredi József. 3. Zimay L. 27. mű. Nocturne magyar irályban. Előadja: Hegedűs Alice. Tanár: W. Domaniczky M. 4. Erdélyi Zoltán. A nátha. Párbeszéd. Előadják: Deutsch Zelma és Simonovits Rózsi. Tanár: Balogh Zsigmondné. 5. Popper D. Mint egykoron a szép napokon. Adagio. — Gavotte. Előadja: Szemes János. Tanár: Füredi Samu. 6. Berecz Ede. Nagy imakar. Vegyes ének-kar harmonium kísérettel. Husz Lajos nagy vezetése alatt előadja: a zenede vegyes kara. 7. Argházy Gy. Magyar esték I. füz. 1. sz. Előadja: Sáfrány Irén. Tanár: Brück Gyula. 8. Ridley Kohne. Eljen csárdás. Tanár: Füredi József. 9. Chován K. 11. mű. Tavasz jelenetekből. Tavasz üdvözet. Bolyongás. Cicázás. Előadja: Dörre Ilona. Tanár: W. Domaniczky M. 10. Lavotta J. Lavotta első szerelme (szerenád a Tisza-báz előtt.) Átírta Kun L. Vonósnégyes. Előadják: Fráter Iván hegedű, Szántó Magda hegedű, Magyar Imre mélyhegedű, Füredi László gordonka. Tanár: Füredi József. Az 5. szám után 5 pernyi szünet. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartatnak. Helyárak: a 4 első széksorban számozott ülőhely ára 50 fillér, a többi sorokban ülőhely, valamint az állóhely ára 28 fillér. E csekély díj a rend fentartása s célszerűség szempontjából vétetik s a bevétel a tanári segélyalap javára fordittatik. Pénztárnyitás 6 és fél órakor. Kezdeté 7 és fél órakor pontban.

— **Reichmann Ármin temetése.** Az általános részvét impozáns megnyilatkozása mellett helyezték tegnap örök nyugalomra Reichmann Ármin hült tetemeit. A gyászszertartás, teljes egyházi pompa mellett a Deák Ferenc-utcai izr. imaházban kezdődött, hol Krausz Vilmos főrabbi mondott a halott felett meghatározó gyászbeszédet. Aztán a gyászolók nagy sokaságától kísérve kivitték a koporsót az izraelita temetőbe.

— **A sárándi véres pünkösöd.** 1907-ben véres volt pünkösöd szent napja Sárándon. A virtuskodásról híres sárándi legények, vagy huszan Rozenfeld Ferenc oitani kosmájában olyan verekedést csaptak, mely sokáig emlékezetes lesz a sárándiak előtt. A verekedésnek vagy tizenkét áldozata volt, akik kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. A verekedők felett tegnap itélkezett a debreceni törvényszék, mely ifj. Gyöngyösi Jánost 2 havi, Végh Imrét 6 havi, Szabó Lajost 3 havi, Szőlősi Imrét 1 havi, ifj. Nagy Gábort 3 havi, Dobos Imrét 3 havi, Egri Ferencet 4 havi, ifj. Szilágyi Józsefet 6 havi és Végh Lajost 4 havi fogházbüntetésre ítélte jogerősen.

— **Közvilágítás a Homokkertben.** A homokkerti lakosok beadványt intéztek a tanácshoz, melyben 400 korona világítási segílyt kértek. Tegnapi ülésén foglalkozott a tanács a kérelemmel, melyre vonatkozólag elhatározta, hogy azt nem teljesíti, mivel a Homokkertben közvilágítást vezetnek be.

— **A házi szarka.** Szunyogh Sándorné, Piac-utca 9. szám alatt lakó urasszony napokkal ezelőt feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes több ízben mintegy 200 korona értékű ruhaneműt ellopott a lakásból. Bikkfalvy rendőrbiztos hosszas nyomozás után kiderítette, hogy a tettes Kiss Juliánna, ki a házban mint cseléd volt alkalmazva ezelőt, de aztán is feljáromagott, természetesen távoztában mindig magával vivén egy-két darab ruhát, vagy más holmit. Az ellopott ruhaneműek nagyrészt megtalálták a lakásán, sőt találak nála egy nagyértékű aranyláncot is, melyről kiderült, hogy azt Görz Emilia nevelőnőtől lopta. A tolvaj nőt lezárták.

— **A esendőrtiszt tolvaja.** Magyar Gábor esendőrszámvevő hadnagy napok óta tapasztalta, hogy pénztárcáját éjjelente mindig megdézsmálja valaki. Gyanuja eselédje, Hlinka Eszter ellen irányult, de a cselédre nem lehetett rábizonyítani semmit. Tegnap reggel aztán megfordult a dolog. A hajnali órákban beosant a cseléd a hadnagy szobájába és azt hívén, hogy gazdája alszik, az éjjeli szekrényről ellopta a pénztárcát. A hadnagy azonban ébren volt s észrevévén a lopást, kérdőre vonta a leányt, ki minthogy tetten lett kapva, beismer mindent. A rendőrség a tolvaj leány ellen megindította az eljárást.

— **Sikkasztó és okmányhamisító segédjegyző.** A debreceni rendőrséget telefonon értesítette a belényesi esendőrség, hogy Papp János papfalvai segédjegyző nyomtalanul eltűnt s valószínűleg Debrecen felé vette az útját. A szökésre pedig az adott okot, hogy néhány nap előtt kiderült Papp János okmányairól, iskolai bizonyítványairól, hogy mind hamisítottak. A segédjegyző a leleplezés után megszökött s azóta több rendbeli sikkasztást állapítottak meg. Papp János kétségtelen veszedelmes szélhámos, akinek az üzemeit még ezután állapítják meg, ha a kezelésére bizott községi pénzeket és könyveket átvizsgálják. A belényesi esendőrség intézkedett a megszökött sikkasztó és okmányhamisító országos körözése iránt.

— **Kerékpár és a szekér.** A Bőszörménybe vezető országuton esendes ügésben hajtatott a szekerevel Kocsis Gábor 20 éves legény, ki a zeleméri pusztáról igyekezett be a városba. Az uton szembe jött rá egy biciklista. Kocsis ismerte lovainak természetét, rákiáltott a kerékpárosra:

— Térjen ki, mert a lovaim megvadulnak.

A büszke biciklista nem is reagált a felszólításra és éppen a lovak mellett rohant tova. Ettől a lovak megbokrosodtak, a szekeret belerántották az utszéli árokba. Kocsis Gábor a szekerről nekizuhant egy tának és súlyos sérülést szenvedett. A könnyelmű kerékpáros ellen megindították a nyomozást.

— **Köszönetnyilvánítás.** Frank Rezső férfiruhakereskedő ur Thieszen Arthur ur utján az esküdt díja fejében megállapított 8 koronát a siketnémák javára adományozta, mely jótékonyágáért hálás köszönetet nyilvánított. Debrecen, 1908 április hó 2-án. Oláh Károly tanácsnok.

Aki igazán hazai ipart akar pártolni, az csakis Nagy András-féle kesztyűket vásároljon.

— **Dr. Gálbory Samuel,** bőr- bujakór és nemi betegségek szakorvosa (specialista) rendel délelőtt 9-11-ig, délután 2-3-ig. Degenfeld-tér 3. sz.

Minden nap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

A szerencsétlenségek napja.

Lezuhant cégtábla.

A kocsis balesete.

— április 3.

(Saját tudósítónktól.) A tegnap a szerencsétlenségek napja volt. A városban két helyen is történt súlyosabb kimenetelű baleset. Különösen borzalmas volt az egyik. Egy cégtábla két emeletnyi magasságból lezuhant egy fiatal inas fejére.

A balesetéről tudósítók a következőkbe számol be:

Tegnap délután valamivel négy óra után vigan fűtőszobába haladt egy csomaggal kezében a Piac utcán Karacs Sándor 18 éves hetes, ki Geréby Pál bankigazgató Deák Ferenc-utca 13. számú házában szolgált.

Amint a Schwarc-féle butorraktár előtt elhaladt nagy zuhanással levált az épület második emeleti középső erkélyére felerősítve volt hatalmas cégtábla s az alant elhaladó fiu fejére esett.

A nagysúlyú tábla beszakította a szerencsétlen fiu fejét és maga alá temetve, kicsepódott a járda szélére.

A rémes jelenetnek számos szemtanuja volt. A járókelők azonnal a szerencsétlen fiuhoz siettek, akit a domboru cégtábla teljesen letakart. Rémes látvány tárult a jelenlevők szemei elé, amint a vastáblát föl-emelték.

A szerencsétlen fiu a vér teljesen elborította, feje 12-15 centiméternyire beszakadt. Egyik közeli üzletbe vitték be, mire megérkeztek a mentők és első segélyben részesítették, majd pedig beszállították a kórházba. Állapota nagyon súlyos.

A másik szerencsétlenség a tegnap folyamán a Hatvan-utcán játszódott le. Péró János 36 éves kocsis Áron Miksa szeszüzletből hordókat szállított kocsiján a Hatvan-utca egyik házába. Ő a szekéren ült és amint az udvarra be akart hajtatni a kapualj kiálló vasába, az ugynevezett bosszantóba az egyik lába beleakadt és több helyen eltört. Súlyos sérülésével a kórházba szállították.

Távirat és telefon.

Szappanos István kiáltványa.

Budapest, április 2. Keeskemétről jelentik: Szappanos István országgyűlési képviselő a törvényhatósági közgyűlés által megszavazott s a kormányhoz intézett bizalmi felirat folytán választóihoz egy kiáltványt boesátott ki, melyben tiltakozik az ellen, hogy ő kilépett a 48-as pártból, vagy hogy a párt programját cserbenhagyta volna. Egyben a jövő vasárnapra pártjának vezérbizottságát összehívja, hogy meghatározzák a választók közgyűlését, esetleg egy népgyűlés egybehívását.

Elgázolt főherceg.

Meiningen, április 2. Ernő főherceg egyetlen fiát ma egy villamos elgázolta s jobb lábát teljesen összeroncsolta. A szerencsétlenül járt főherceget egy előkelő magánkórházba szállították s lábát amputálni fogják.

A Barkóczy ügyhöz.

Budapest, április 2. A Barkóczy ügyből kifolyólag Bródy Ernő képviselő interpellációt jegyzett be s meg fogja kérdeni Apponyi Albert gróf kultuszminisztert, hogy hajlandó e Barkóczy ellen a fegyelmi eljárást megindítani, vagy sem?

Csarnok.

Bosnyákország sárkánya.

A „Debreczen” eredeti regénye.

Irtá: Tomic Eugén.

9

— E beszédre a kapidzsi szigorú parancsot adott, hogy a beszélőket el kell fogni és a várba kell hajtatni. E parancs végrehajtása azonban nem volt könnyű dolog.

— Aki a prófétát hiszi, az nem hágy el minket és megszabadít! — kiáltottak a főkolompások.

— A nép mind fegyvert fogott erre, Visokoiak mint sarajevoiak, akik tudtak az összeesküvésről, csak úgy, mint azok, akik csupán nézőnek jöttek ki a várból, a táborig. A kapidzsinak és a vezir csapatának még arra sem maradt ideje, hogy nyeregbe szálljon, hanem a maga lábán kellett futnia a fölkelők előtt, amint birt, befelé a várba. A mieink nyomon utánuk, lövöldözvén erősen és nagy zajjal be is hatoltak a várba. A vezir katonái fegyverrel fogadták őket. Volt valami kétezer főnyi sereg, de ez nem volt elég. Minden alkalmasabb helyen: hidakon, mecseteknél, nagyobb házaknál fölállott egy-egy védő csapat, ámde hiába. A tuleróvel szemben nem lehetett nekik megállani, a fékevesztett, neki vadult tömeggel. Csupán egy kisebb részük menekült föl az erődbe, ahová fölvonult a vezir is. Innen azután leágyuztak a városra. Amitől a mieink vérszemet kaptak és körülzárták őket a felsővárban, azután ostromhoz fogtak. Az ostrom ma is áll és mindaddig állni fog, míg a vezirt élve ki nem adják a mieink kezébe. Erre pedig nem kell már sokáig várni, mert az erődben nincsen már élelem. Segítséget ellenben semerről sem remélhetnek, — végezte be elbeszélését Ali paa.

Filipovics bég körölvendően nevetett.

— Ime, a kigyófaj vége.

— Szép meglepetést csináltak nekünk a sarajevoiak. Sokat ér az eszük — vélte a krupai kapitány.

(Folyt köv.)

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű ujdonságai!

Ruha- és blous kelmék
Viole de laine
Selyem blous kelmék

◆ Szines és fekete napernyők ◆
óriási választékban.

Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz.
Telefon 445. sz.

Csődtömeg eladás.

Vb. Boros Testvérek, volt debreceni bej. cég csődügyében a debreceni kir. törvényszék, mint csődbíróság, a csődtömegben 120—2193. tételszámok alatt leltározott 26,844 korona 52 fillér beszerzési áron felvett, 13,588 korona 09 fill.-re becsült rőfös és rövidáruknak zárt ajánlati verseny útján leendő eladását határozta el az alábbi feltételek mellett. Felhívom tehát mindazokat, akik ezen árukat megvenni kívánják, hogy zárt írásbeli ajánlatukat a becsérték 10%-ának, tehát 1358 korona 80 fillérnek egyidejűleg bánatpénz gyanánt lefizetése mellett

folyó évi április hó 14-én, délelőtt 11 óráig

alólírott tömeggondnok irodájában (Széchenyi-utca 1. szám, második kapu, I. emelet) adják be.

A választmány ugyanaz nap tartandó ülésében fogja a zárt ajánlatokat felbontani, de fenntartja magának, hogy az ajánlatok egyikét sem fogadja el, ha azokat megfelelőeknek nem találja.

A csődtömeg az eladásra bocsátott áruknak sem minőségéért, sem mennyiségéért felelősséget nem vállal. Azon vevő, kinek ajánlata elfogadatik, tartozik az elfogadástól számított 14 nap alatt az árukat a vételár lefizetése mellett átvenni és azokat a jelenlegi helyükről ugyanazon idő alatt elvinni és a vételi illetéket viselni.

Ha valamelyik vevő az ajánlati feltételeknek eleget nem tesz, úgy bánatpénzét a tömeg javára elveszti, de ezen kívül kártérítési kötelezettsége is épségben marad.

A leltározott áruk közbenjöttömmel d. e. 9—12 és d. u. 3—5 óra közt megtekinthetők.

Dr. Berger Andor,
tömeggondnok.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt. Foglakozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyilt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvessz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére.

Az igazgatóság.

Szőlőoltványokat

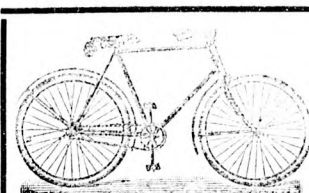
szállít fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már övek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

508

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep; tulajdonos CASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

A legszebb, legjobb és mindenütt a legkedveltebb védjegyesbicikliket

— 96 Kr.-tól kezdve — egész a határig teljesen vám- és tehermentesen szállítjuk. Sok évi jótállás. Egyszerű kivitelű kerékpárok olcsóbbak. Összes hozzávaló részek Berlinből szállítatnak. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kérjük legelső osztályu gyártmányainkat alacsonyabb árban levő csekélyebb értékű árukkal össze nem hasonlítani.

Multiplex-Fahrrad-Industrie, Berlin 12. Gitschinerstr. 15.

14—16 éves

kifutó fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Vörös

„Excelsior“-főzőedények

takarék-tűzhelyek,

kerti-padok

tüskés kerítéshuzal és kerti eszközök raktára

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 33.

Olcsó kölcsönt

előnyös feltételek mellett leggyorsabban eszközöl

Groszmann és Mandel

bankiroda DEBRECZEN, Hunyadi-utca 17. Alapított 1895-ben.

Interurban és megyei telefon 76. sz.

Nemes gyümölcsfa-

oltvány, gyökeres akác és gledicia, sima szőlő vessző, spárga, füzüdvány és diszeserjék kaphatók gróf Degenfeld és dr. Balkányi urak „ERZSÉBET“-szőlőtelepén. — Iroda: Debreczenben Kossuth-utca 32.

Fillér 4 Fillér

A nagymosás!

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS-Pasztillát használ!

Patyolat fehér lesz a fehérenemű! Foltot vagy csíkot nem csinál. Ártalmatlan, mert savmentes! Gyorsan, teljesen oldódik a vízben.

Uranos-pasztilla csak 4 fillér és egy mosáshoz elég!

Minden droguériában és jobb fűszerüzletben kapható: Mintadobozt — 10 drb pasztilla — 40 fillér beküldése ellenében (bélyegeken is) küldenek:

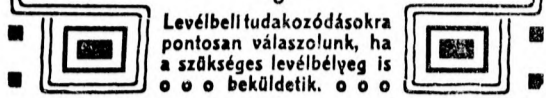
Hochsinger Testvérek

vegyészeti gyár, Budapest VI.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Debrecezen sz. kir. város szeszüzletében, Széchenyi-utca 3. szám alatt kóser husvétü szilva és törköly pálinka, 1 és fél literes üvegekben, 1 liter 2 korona, fél liter 1 koronájával kapható.

Egy fiatal kereskedő segéd, ki rőfös és divatáru üzletben jártas, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. (1569.)

Egy lovas stráfkocsit költözésekhez Beresényi-utca 29. sz. a. lehet megrendelni.

Az ugynevezett Kutyavölgyén a szoboszlói országútnál 7 kilométernyire 21 köblös és 3 vékás ujosztású föld gazdasági épületekkel eladó. Ertekezhetni Timár-utca 14. szám.

Könyvelést esteli órákra elvállal mérlegképes könyvelő. Cim a kiadóhivatalban.

Elveszett egy kölyök kopó-kan, fehér alap barna foltokkal, „Little boy” névre hallgat. Adható a honvédszár laktanyában. Megtaláló jutalomban részesül. (1575.)

Gyönyörű modern tölgyfa interziás hálószoba és hajlított elejű mahagóni kényveszekrény raktáron van és jutányosan eladó a Műbutor-asztalos szövetkezetnél, Péterfia-utca 1. (1535.)

Hatvan-utczal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idej terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Jobb varróleány, női ruha varráshoz felvétetik Fenyő Sándornénál, Zugó-u. 6.

2 szoba, előszoba, konyha és tartozékai-ból álló modern lakás Piac-utczán május 1-re kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

Kiadó egy 40 év óta fenálló jóforgalmu fűszerüzlet italméréssel és dohány tőzsdével. Hozzá tartozó 2 szoba, 3 pince, 3 raktár, 1 konyha, cseléd szoba 1 petroleum, 1 fás szin és 6 lóra való istálló. Ertekezhetni a tulajdonos Hatvan-utca, vásártér Csicsó Lajossal 69. szám.

Villany világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal és szolid árért eszközölöm. — FÖLDVÁRI L. Debreceeni Első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Kossuth-utca 1.

Telefon 168. sz.

Nagyváradon 25 év óta fennálló kóser étterem, ujonnan berendezve, utazók által látogatva, családi körülmények miatt eladó. Bővebbet Grósz Adolfnál Nagyvárad, Kert-utca 4. 1553.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegaruk minden elfogadható árrban eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Költöztetek féderes stráf kocsin. Ertekezhetni Debreceeni Lajosnál Csapó-u. 86.

A Szilágyságiba egy kimérő 72 korona havi fizetéssel felvétetik. (1567.)

Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánja

80—1908. vrs. szám.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál lemondás folytán megüresedett s kinevezésem utján betöltendő építési állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ez az állás évi 3600 korona fizetés, 600 korona lakpénz és 1000 korona működési pótlékból álló javadalmazással van egybekötve.

Felhivom mindazokat a magyar állampolgárokat, kiknek a m. kir. József műegyetem által kiállított, vagy ez által honosított építési oklevelük van s ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az említett oklevellel, vagy annak hiteles másolatával, továbbá az eddigi gyakorlatukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényeiket, hozzám folyó évi április hó 15. napjának délután 5 órájáig nyujsák be.

Megkivánom említeni, hogy a város szervezési szabályzatának át-dolgozása, mely a fizetések rendezését is felöleli, munkálat alatt van, s így remélhető, hogy a most pályázat alatt lévő állás javadalma is emelkedni fog.

Debreczen, 1908 március hó 25.

Weszprémy Zoltán s. k.,

(1572)

főispán.

Utcai**lapelárusítók**

felvétetnek a kiadóhivatalban:
Debreczen, Aranv János-utca 2. sz.

Tavaszi női újdonságok!

Szines és mintázott kosztüm-és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyőkből

Szabó Lajos Fiai

vászón-, divat- és szőnyeg-
áruházában.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Villágtöltetek, csillárok és szerelvények dugváasztóka.

Telefon szám: 568.

1063

Angol és francia újdonságaink

a tavaszi és nyári szezonra
Costume- és Ruhaszövetek,
Bluzselymek és Ruhadiszekben
megérkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházában. 2

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Muschong-Buziásfürdői**SZÉNSAV-MŰVEK**

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

szénsavat

világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódaviszgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigoruan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítás-sal készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétkül-dési telepe Buziasfürdőn. Sürgőnyeim: Muschong, Buziasfürdő.

Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.